

Specifické poruchy učení

Vymezení SPU

- Dílčí oslabení ve schopnostech a funkcích primárně potřebných k získávání výukových dovedností, anebo v souhře těchto schopností a funkcí při inteligenci alespoň v mezích širší normy.
 - Oslabení:
 - kognitivní funkce (zrakové a sluchové vnímání)
 - motorické funkce (hrubá, jemná motorika)
 - pamětní funkce (zraková, sluchová, motorická)
 - řečové funkce (vyjadřování, výslovnost)
 - v součinnosti a integraci těchto funkcí
-

Dělení SPU

- ❑ dyslexie (porucha čtení a psaní)
 - ❑ dysortografie (porucha pravopisu)
 - ❑ dysgrafie (porucha psaní)
 - ❑ dyskalkulie (porucha počítání)
 - ❑ dyspraxie (porucha motoriky a koordinace pohybů)
 - dysmúzie (ztrátu smyslu pro hudbu)
 - dyspinxie (porucha kreslení)
-

Jak diagnostikujeme SPU?

- Nepřímé zdroje diagnostických informací
 - Rozhovor s rodiči (obtíže, dovednosti, jak se učilo říkanky, jak se doma připravuje do školy, jak diktují diktát? 😊)
 - Rozhovor s učitelem (učitelovy postřehy o práci dítěte, co už všechno vyzkoušel, co funguje, ...)
 - Rozhovor s dítětem (jak řešilo úkol, jak si vysvětluje, že mu to ne/jde?)
-

Přímé zdroje diagnostických informací

- Poměr verbální a názorové složky intelektu
 - Hodnocení výkonu čtení
 - Rychlost čtení
 - Porozumění textu
 - Analýza chyb
 - Chování dítěte při čtení
 - Poměr intelektového výkonu a výkonu čtení
 - Hodnocení písemných prací
 - Analýza chyb
 - Vyšetření sluchové analýzy, syntézy a diferenciací
 - Zraková percepce tvarů
 - Lateralita
 - Vnímání prostorové orientace
 - Oblast auditivní – reprodukce rytmu
 - Paměť
-

Formy péče o děti s SPÚ

- **Nejlehčí formy poruch:**
 - dítě dochází do kmenové školy (hodnocení dle platných metodických pokynů MŠMT)
 - **Středně těžké poruchy:**
 - integrace:
 - specializované třídy
 - dyslektický asistent
 - ambulantní náprava (SPC, PPP, kliničtí psychologové)
 - **Nejtěžší případy:**
 - ambulance dětských psychiatrií
 - hospitalizace (intenzivní pedagogická terapie podpořená psychoterapií)
-

System péče na ZŠ

Ve třídě je žák, který má potíže, odpovídající projevům specifických poruch učení:

- školní psycholog, speciální pedagog
 - PPP
 - Domluva s rodiči
 - náhradní péče
-

Poruchy sluchové analýzy a syntézy řeči

- Dítě není schopno rozložit slovo na hlásky, což je základní předpoklad pro psaní diktátů.
 - Dítě není schopné skládat hlásky do slabik, ačkoliv zná všechny písmena abecedy (m a – má jinou zvukovou podobu než ma)
 - Dítě není schopné rozložit větu na jednotlivá slova (tatínekšelven)
 - Obtíže v určování hranic slov v písmu (nastole, vokně, hrajemesi)
 - Vynechává písmena, slabiky a slova (neumí si rozložit slovo na hlásky)
 - Přidává písmena, zvláště samohlásky (např. smrak)
 - Záměny znělých a neznělých hlásek (např. holup)
 - Přesmykování slabik (klas – lkas, doma – mado)
-

Poruchy sluchové diferenciacie řeči

- ❑ Rozlišování i – y ve slabikách d, t, n (ve vyšších ročnících při pravopisu vzorů podstatných jmen páni-pány, přídavných jmen mladý-mladí) – nelze naučit nazpaměť jako měkké a tvrdé souhlásky, ale musí je rozlišovat pouze sluchem
 - ❑ Nedokáže rozlišit délku samohlásky – vynechává diakritiku – někdy mylně považováno za nepozornost!
 - ❑ Chyby plynoucí z poruch řeči (švešky, kláva)
-

Poruchy zrakové percepce

- ❑ Rozlišování barev a tvarů
 - ❑ Zraková diferenciacce
 - ❑ Zraková analýza a syntéza
 - ❑ Zraková paměť
 - ❑ Rozlišování figura – pozadí
 - ❑ Rozlišování reverzních figur
-